

večkrat ponavljajočimi se zlodejstvi mladoletnih predrznežev, ki se dobro zavedajo, da se jih radi mladoletnosti ne more tako občutno kaznovati, kakor bi za svoje zločine zaslužili. Pa bo morala priti odpomoč temu zlu!

Vlom v podružnično cerkev. V Gornji Rečici pri Sv. Jederti nad Laškimi je bilo vlomljeno v novo podružnico sv. Antona. Vlomilec je s kamnom razbil okno, splezal v zakristijo, prebrskal vse omare, odprl tabernakelj, a svete posode je pustil pri miru, nakar je vlomil v nabiralnik, v katerem pa ni bilo denarja. Cerkev je oškodovana za kakih sto dinarjev na šipi, vratih zakristije in nabiralniku. Cerkev je precej oddaljena od hiš, zato vlomilca ni nihče opazil, le sosedov pes je tisto noč hudo lajal.

Mlada žrtev martinovanja. Zupanec Janke, miren, priden 18 letni fant iz Trbovelj, je šel na martinovanje v neko gostilno, kamor je prišlo tudi več pijanih mladoletnikov in kmalu se je med Zupancem in 17 letnim Smodičem Jožetom začel prepir. Ko je Zupanc zapustil gostilno, je Smodič pohitel za njim. Najprej sta se spoprijela na hodniku, nakar je Zupanc hotel proti domu. Smodič je skočil za njim in je pred kapelico blizu gostilne prišlo do hudega spopada. Kar naenkrat je med ruvanjem Smodič potegnil iz žepa nož in zamahnil po Zupancu. Zadal mu je več ran, med temi tudi smrtno v prsa. Zupanc je zastokal: »Sedaj si me, pa kaj sem ti vendar storil?!« Imel je še toliko moči, da je mlademu ubijalcu izvlel nož iz rok, potem pa je omahnil. Tovariši s Smodičem vred so ga odnesli proti Zupancem domu, kjer je v mlaki krvi umrl. Smodiča je oče odpeljal k orožnikom. Bil je ves objokan. — In nauk iz tega? Proč z nesrečnim alkoholom!

Vlom v konzumno društvo. Vlomljeno je bilo v podružnico Delavskega konzumnega društva v Novi vasi na Blokah. Vlomilci so odnesli okrog 320 m raznovrstnega blaga, precej izdelanega perila, mnogo jestvin, usnja in podplatov. Škode je za 20.000 din. — V Nemški vasi pri Blokah so pa isti vlomilci pri posestniku Janezu Papežu ukradli zelen voziček, na katerega so naložili ukradeni blago.

Hujskač povzročil uboj. V gostilniški sobi v Naklem pri Kranju je med starejšimi ljudmi sedel za mizo 40 letni kmečki sin Alojzij Golob, doma s Police. Modroval je z očanci. Pri sosednji mizi je v družbi nekega čevljarja, po rodu Hrvat, sedel 32 letni zidar Vinko Lahovec iz Strahinja, ki je brez povoda začel dražiti Goloba. Ta se je zafrikavanja naveličal in sta se z Lahovcem spoprijela, pri čemer je Golob širokoustneža krepko poprijel in ga posadil na sedež, rekoč mu, naj bo miren. Končno sta se pobotala in si segla v roke. Ko je pa Lahovec zapustil gostilno, ga je njegov pajdaš Hrvat nagovoril, naj obračuna z Golobom in mu v ta namen stisnil v roko poseben nož »stilet«. Lahovec se je res vrnil v gostilno, se začel z Golobom ponovno prepirati in preden sta se utegnili ponovno spoprijeti, je Lahovec vseknil Goloba s »stiletom« dvakrat v grlo in enkrat v glavo. Golob je napravil samo še dva koraka, nakar se je zgrudil in umrl. Lahovec in hujskaški Hrvat sta v splošni zmedbi izginila v noč, vendar so orožniki kmalu prišli najprej Hrvat, ki je pove-

241

dal, kje se skriva Lahovec, katerega so na označenem mestu našli. Oba sta bila prepeljana v ljubljanske zapore.

Obsodba kljub trditvi nedolžnosti. Letos v avgustu je bila na Planini pri Zrečah umorjena 52 letna Julijana Gosak. Umora je bil obdolžen Franc Gosak, kateremu je bila ubita mačeha zapustila lepo posestvo. Sum je na omenjenega padel radi tega, ker se je v zadnjem času večkrat z mačeho prepiral in pripovedoval ljudem, da jo bo ubil. Na dan umora je bil pri delavcih v gozdu, od katerih je pa dvakrat za nekaj časa odšel. Franc Gosak je trdil, da je nedolžen, vendar ga je celjsko sodišče spoznalo za krivega ter ga obsodilo na 15 let robije, na trajno izgubo častnih državljanov pravic, na plačilo kazenskih stroškov in na 1500 din povprečnine. Sodišče je svojo obsodbo izreklo na temelju nesoglasja obdolžen-

Kmetijsko-strokovni tečaji Kmečke zveze

Letošnji tečaji bodo dvodnevni, s presledkom enega tedna med prvim in drugim dnem. Vršili se bodo ob delavnih dneh, dopoldne od osmih do pol ene. Vsak predavalni dan bodo tri predavanja, od katerih bo vsako z razgovorom vred trpelo poldrugo uro.

Sporred tečajev obsega: prvi dan predavanje o splošnem pregledu gospodarstva v okraju in o kmetijsko-pospeševalnem načrtu okrajne-

čevega zagovora in prič zoper njega in pa, ker je imel edini korist, da se iznebi mačeha. Franc Gosak je kazni sprejel in ponovno zatrdil: »Gospodje sodniki, jaz sem nedolžen!« Zagovornika dr. Humar in štante sta proti sodbi vložila priziv in revizijo.

Obsojena detomorilka. Celjsko sodišče je obsodilo na sedem let robije in trajno izgubo častnih državljanov pravic v štrigovo pristojno 22 letno služkinjo Nežo Golenkovo iz Kaplje pri št. Jurju ob Taboru. Imenovana je porodila nezakonskega otroka v porodnišnici v Celju. Ker jo je bilo sram pred ljudmi in ker se je bala, da oče ne bo skrbel za otroka, je na potu iz porodnišnice v Kapli vasi 29. julija pri potoku Bolški otroka zadavila, skopala četrta metra globoko jamo in trupelce zagrebla. Gospodarju Kumru, pri katerem je služila, je rekla, da je otroka dala v rejo. Na vprašanje orožnikov, kdo ima otroka v reji, je svoje dejanje priznala.

so se morali še drugih stvari, ki so jim morda še manj všeč.

Zobotrebec nekdanj in danes. Zobotrebec je nujna potreba kulturnega človeka. Varal pa bi se, kdor bi mislil, da je zobotrebec šele izum modernega časa. Že v najstarejših časih so smatrali ljudje za potrebno, da si čistijo zobe, ter so očitno na ta posel polagali tudi neko posebno pažnjo. To se da sklepati iz ostankov iz starih časov, ki kažejo, da so bili takrat zobotrebci iz boljšega materiala kot so danes. Rimljani so imeli zobotrebce iz slonove kosti ali iz srebra. V 14. stoletju so prav tako uporabljali srebrne zobotrebce, ki so bili precej veliki, izdelani v obliki bodala in okrašeni z različnimi ornamentali. V muzejih imamo iz teh časov

V Mariji se je vzbudilo globoko sočutje. Zganila se je in ne da bi prav vedela, kaj dela, stopila k starcu. Pokleknila je pred njim, položila svoje roke na njegove in tiho zašepetala:

»Hvala lepa, gospod Mylke! Tisočkrat hvala! Ne bodite jezni name! Klicali ste me in jaz sem prišla.«

Starec je dvignil svojo glavo. Zagledal se je v Marijo. Oči so dolgo počivale na Marijinem obrazu. Potem se je zagledal v njene oči. Pri tem se mu je zdelo, da se težko kamenje valj z njegovega srca. Vedro je dejal:

»Ti si podobna Abrahamu Linscott. Dobrodošla! Jaz te bom blagoslovil!«

Marijino srce so napolnila različna čustva. Žalost in veselje, jok in vrisk so se borili v njeni duši.

»Vi ste poznali Abrahama Linscotta?« je vzkliknila in se primaknila bliže starcu.

Ta je prijel njeno roko.

»Da, poznal sem Abrahama. In ljubil sem ga ko krvnega brata. Videl sem, ko je umiral.«

Utihi in je sklonil glavo, kakor da bi mu spomin na prijateljevo smrt povzročil bolečino.

»On je bil moj dedek!« je zašepetala Marija.

Starec je prikimal. Nasmehnil se je hotel, a ni mogel. Tako dolgo je že bil v samoti, da je pozabil na smeh.

»Vem, dete, vem. On je bil tvoj dedek. Bil je lastnik Rajskega dola. Izvrsten človek je bil. In ni ostalo drugo od njega ko spomin. Šakali in volkovi so raztrgali njegovo

truplo. Čas je izbrisal za njim sledove. Samo jaz živim. Jaz sem obsojen na to, da še živim. Tako je določila usoda...«

Marija je le na pol razumela starčeve besede. Spet jo je prevzelo neko neprijetno čustvo. Pogledala je Indijanca, ki je stal pri ognju ko kak kamenit steber. Rdečkasto je bil posebljena žalost. Mariji se je zdelo, da zre iz njegovih oči smrt, ki ga bo kmalu pograbila.

Marija je bolno vzdihnila. Starec jo je pobožal po laseh. Ljubeznivo je dejal:

»Otrok, leži in spi! Jutro je še daleč... Ob zori te bom odvedel v Rotenburg. Potem ti nihče ne bo očel pravice do Rajskega dola.«

»Moj Bog, vi vse veste!« je začudeno vzkliknila deklica.

»Nič nisem vedel,« je odgovoril starec. »Pred nekaj tedni sem se sam podal z gore iskat zdravilne korenine za tovariša, ki je bil bolan. In kaj sem videl? Ulico, katere prej ni bilo. Voz, katerega ni vlekli konji. Ljudje, ki so sedeli v vozu, so vrgli pred mene neki časopisni papir. Dolgo sem gledal to vražjo iznajdbo, nazadnje pa sem pobral list, ga prinesel domov in prečital. Marsičesa nisem razumel. Med tistim življenjem, ki je bilo opisano v časopisu, in mojim ni mosta. A čital sem vest, kako Marija Linscott išče listino, s katero bi mogla dokazati, da je Rajski dol njen. Čital sem, da se je izgubila tista listina, ki pravi o tem, da je bil Abraham Linscott prijavil

Kadar kupujete kožno kremo...

mislite na to, da samo NIVEA vsebuje okrepčevalno sredstvo za kožo EUCE-RIT. Zato se NIVEA ne da nadomeščati ali primerjati s kako drugo kremo. NIVEA prodira globoko v kožne luknjice in krepi kožno staničevje. Zato Vam ostane koža zdrava, nežna in bela kljub mrzlemu in vlažnemu vremenu.

jevnje kmečke zveze, k udeležbi pa so vabljeni vsi kmečki ljudje brez razlike.

Čas in kraj, kjer se bodo tečaji vršili, bodo pravočasno povsod razglašeni na krajevno navaden način.

V mesecu novembru in decembru se bodo vršili tečaji v sledečih krajih:

v Ptuj 26. novembra in 3. decembra;
pri Sv. Miklavžu pri Ormožu 28. novembra in 5. decembra;

v Velikih Dolencih 2. in 9. decembra;
v Konjicah in v Tešanjovcih 4. in 11. decembra;

v Ločah pri Poljčanah 7. in 14. decembra;
v Št. Rupertu nad Laškimi 10. in 17. decembra;

v Razkrižju pri Ljutomeru 18. in 21. decembra.

V ostalih krajih se bodo vršili tečaji v mesecih januarju in februarju.

Po svetu

Molitve za mir 24. novembra. Papež Pij XII. je odredil, kakor smo že v »Slov. gospodarju« obširno poročali, da se zadnja nedelja v novembru porabi za molitve za mir. Duhovniki bodo darovali daritve sv. maše in verniki molili: 1. da se izprosi večni mir in pokoj vsem vernim rajnim, ki so podlegli v sedanji vojni; 2. da se izprosi tolažba in pomoč od Boga: pregnancem, beguncem, ujetnikom in vsem, ki trpijo radi vojne; 3. da se vpostavi na svetu pravičen red in resničen mir. V vseh cerkvah in javnih kapelah se izpostavi presv. Rešnje Telo v javno češčenje od prve župnijske službe božje zjutraj do popoldanske pobožnosti.

Cerkve v baltičkih državah. Ko so boljševiki pridružili ruski državi Estonsko, Letonsko in Litvo, so začeli v teh državah prav tak boj

zoper vero in cerkve, kot so ga prej vodili v Rusiji. Veroizpovedi so izgubile vse pravice. Tudi cerkvene zgradbe so boljševiki zaplenili ter jih proglasili za državno last. Cerkve dajejo državne oblasti v najem. Kdor več plača, dobi cerkvene prostore. Če hočejo verske občine zadržati za božjo službo cerkve, ki so bile zgrajene z ljudskim denarjem, ki so torej njihove, jih morajo od boljševikov odkupiti s plačanjem visoke najemnine. Ker vse občine takih najemnin ne zmagajo, zlasti ne tiste občine, kjer prebiva siromašno delovno ljudstvo, se cerkve ali zaprejo ali porabijo za druge namene. Boljševiki ne dovolijo delavcem niti tiste tolažbe, ki jo daje trpečemu človeku vera. Namesto zemeljskega raja pa jim prirejajo pekel.

Važno za sezonske delavce

Za vrnitev delavcev iz Francije

Zveza poljedelskih delavcev v Murski Soboti je poslala na merodajna oblastva vlogo, da se naše delavce, ki se še nahajajo v Franciji in so tam deloma internirani po taboriščih, čimprej spravi domov na državne stroške.

Vprašanje pošiljanja zaslužka naših delavcev iz Nemčije v domovino

Vse delavce, ki so bili prejšnja leta v Nemčiji na delu, zlasti pa tiste, ki so tam tudi letos, opozarja zveza na sledeče:

1. Delavci, ki so leta 1937., 1938. in 1939. iz kakršnih koli razlogov morali svoj zaslužek pustiti v Nemčiji, bodisi pri svojem delodajalcu, v bankah ali pa pri obmejni oblasti, naj takoj pišejo na naslov: Amtliche Jugoslawische Reisebüro A. G., Berlin NW 7, Neue Wilhelmstrasse 12-14, ter prosijo, da jim marke pošlje domov. Pri tem je treba navesti točen naslov delodajalca, banke in sedanjega bivališča, kakor tudi znesek, koliko mark se kje nahaja.

2. Tisti delavci pa, ki imajo marke še v Nemčiji, a se sami zdaj nahajajo doma, naj se čimprej javijo Zvezi poljedelskih delavcev v M. Soboti, ki bo potem merodajne oblasti poskrbela, da jim bo denar iz Nemčije odposlan v domovino.

ZPD opozarja vse delavce, ki so v Nemčiji na delu, da pravočasno pred odhodom iz Nemčije v domovino ves svoj odvišni zaslužek, ki ga ne bodo mogli poslati domov, naložijo v

oblasti lastništvo nad Rajskim dolom. Takrat sem ti pisal. Po štiridesetih letih sem se tedaj prvič moral vrniti v življenje, ki ga sovražim.

»Po štiridesetih letih!« je zašepetala Marija, ki jo je starčevo pripovedovanje pretreslo.

»Abraham Linscott je bil moj prijatelj,« je nadaljeval samotar. »Jutri ti bom vse povedal. Zdaj spi! Rotenburg je daleč in boš morala biti spočita, močna.«

Marija bi najraje takoj vse izvedela, a je premagala radovednost. Zavila se je v odedo in legla. V varstvu teh dveh mož bo mogla mirno spati...

Ko se je Marija zjutraj prebudila, je živahno skočila pokonci. Tekla je k starcu, ki je stal naslonjen na bližnje drevo in strmel v daljavo. Oklenila se ga je, skrila glavo na njegovih prsih in zaihtela.

Starček jo je tesno privil k sebi.

»Ko da sem Abraham Linscott!« je drhte zašepetal.

Starček je počakal, da se je Marija izjokala. Nato jo je odvedel k ognju, kjer je Indijanec pripravil zajtrk.

Medtem so vrhovi gora zardeli v žarkih vzhajajočega sonca.

Moža sta položila Marijo na mezga in karavana se je podala na pot. Moža sta šla peš.

Ure so minevale, zrak je postajal bolj in bolj vroč. Živali so sopihale, moža pa sta še vedno trdno stopala. Marija ni mogla razumeti, odkod jemljeta moč za na-

porno pešačenje, pri katerem nista kazala niti najmanjšega znaka utrujenosti.

16.

Erik že zdaj naj ni imel teže naloge kakor zdaj, ko je iskal sled za Marijo. V gozdu je bilo še lahko, ker so megi puščali vidne sledove. Prvo taborišče je tudi še našel. Potem so postajali sledovi vse bolj nejasni. Nenadoma ga je presenetilo nepričakovano odkritje: našel je sledove dveh mož. Hude skrbi mu je povzročalo vprašanje, kdo sta ta moža? Na skalnatih tleh so tudi ti sledovi izginili. Erik je blodil brez načrta sem ter tja. Nazadnje se na severu prispel do suhe struge, ki se je vse bolj ozila. Nenadoma je zasledil ozko stezo.

Zaslišal je peketanje kopit. Dvignil je glavo in istčasno zagledal lopove, kakor so oni njega opazili. Že so počili prvi strel. Pametni Blisk se je naglo stisnil k steni. Od desne in leve so skalnati drobci zadevali Erikov obraz. Tudi on je začel streljati na bandite, ki so se skrivali ob robu prepada. Ni zadel, ker so imeli dobro kritje. Blisk je nenadoma visoko skočil, potem pa se zvrnil. Erik je zdrknil iz sedla. Zdaj se je začelo divje streljanje. Erik je začutil močen udarec na roki. Prevzemala ga je omotica in omahnil je. Lopovi so od veselja divje zavpili. Prepričani so bili, da je Erik smrtno zadet. Obrnili so konje in naglo odjezdili dalje.

Erik je skočil kvišku. Strel ga je bil samo za hip

Vsi, ki potujete, ne pozabite na novi vozni red

veljaven od 28. okt. 1940

Vozni red v lepi žepni izdaji stane samo 2 Din (po pošti je poslati naprej Din 2.50 v znamkah). Preprodajalci dobijo primeren popust. Naročila sprejema:

Tiskarna sv. Cirila, Maribor - Ptuj

najbližjih bankah. O vloženem znesku je prositi potrdilo. Vsak delavec naj si skuša pri zgoraj omenjeni Putnikovi pisarni v Berlinu kupiti ček za 10 Rm. To pa zato, ker gotovine ne sme nihče nesti s seboj preko meje. Ta ček bodo delavci lahko pri Putniku v Mariboru zamenjali za dinarje. Nobene gotovine v markah naj nihče ne nosi več s seboj, ker je doma ne bo mogel zamenjati, dočim jo bo iz Nemčije lahko pozneje potem kliringa spravil domov.

Novo blago v manjši vrednosti najbrž ne bo carinjeno, staro ali že rabljeno blago tudi ne, dočim bo za novo blago v večji vrednosti prav gotovo treba plačati carino. Toliko našim delavcem na znanje, da se bodo znali ravnati.

Zamenjava mark

O zamenjavi mark je ZPD vložila tozadevno prošnjo na pristojno ministrstvo, in sicer že 22. decembra 1939. Na to svojo prošnjo je ZPD dobila od ministrstva pismen nalog, da popiše marke, ki jih delavci še imajo, kar je takoj tudi storila. Zadeva se je potem precej časa zavlačevala, tako da je ZPD morala s še petimi dopisi pospešiti rešitev. Ko je ZPD končno dobila nalog, da naj marke od delavcev pobere in pri Putniku v Mariboru zamenja, je potem časopisov in občinskih uradov obvestila vse delavce, da marke lahko zamenjajo. Marke, ki so jih delavci izročili ZPD, je ista zamenjala prve dni septembra 1940, in sicer po 13.30 din, ker je tozadevna odločba pristojnega ministrstva tako določala. Pozneje je ministrstvo, tudi po prizadevanju ZPD, odredilo, da se morajo marke po 1. oktobru zamenjati po 14.30 din, torej po 1 din dražje kot prej. Ko je ZPD od pristojnega ministrstva prejela tozadevno obvestilo, je takoj zahtevala, da se razlika po 1 din za marke, ki jih je zamenjala v septembru, našim delavcem naknadno izplača. Čim bo ZPD omenjeno razliko prejela, jo bo razdelila prizadetim delavcem.

tudi različne druge oblike zobotrebcev, ki pa nam vse dokazujejo, da so ljudje že od nekdaj smatrali čiščenje zob za bistven del telesnega zdravlja.

Najvišji policaj Jugoslavije živi brez dvoma v Bosanski Dubici. Piše se Stojan Čurin ter je občinski stražnik. Mož je vsekakor najvišji policaj v vsej Jugoslaviji, ker ne meri nič manj kot 2.05 metra. Možak navadno visokosti mu ne sega niti do ramen. Čurin je pred vojno živel v Ameriki, kjer si je prihranil lepo premoženje. Ko pa je izbruhnila svetovna vojna, se je Čurin brž vpisal med jugoslovanske prostovoljce ter odšel na solunsko fronto. Tukaj pa je bil ranjen. Invalid in bolehen se ni več vrnil v Ameriko, marveč je ostal v Jugoslaviji, kjer si je